

(Time: 3 Hours)

Rural Development: Applied Agriculture

(Total = 100 marks)

Note: 1. Attempt all questions

2. All questions carry equal marks

Q.1 Attempt any one question from the following.

- a. Explain in detail the scope and importance of applied agriculture in national economy.

OR

- b. Define term Applied Agriculture. Explain the nature of applied agriculture.

Q.2 Attempt any one question from the following.

- a. State the relation between ecology and various farming methods.

OR

- b. Elaborate the various Principles and importance of Agro-ecology.

Q.3 Attempt any one question from the following.

- a. State the importance of horticulture in rural development?

OR

- b. Explain the different steps in the preparation of layout for Orchard management?

Q.4 Attempt any one question from the following.

- a. What are the direct and indirect benefits of forests?

OR

- b. Define term deforestation. State various and causes of deforestation?

Q.5 Attempt any two short notes.

- a. Organic farming.
- b. Advantages of social forestry.
- c. Mix cropping pattern.
- d. Importance of soil health in Agro-Ecology.

*****

वेळ (3) तास

(गुण - 100)

सूचना -

- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- 2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

अ. राष्ट्रीय अर्थव्यवस्थेतील उपयोजित शेतीची व्याप्ती आणि महत्व तपशीलवार स्पष्ट करा.

किंवा

ब. उपयोजित शेती या शब्दाची व्याख्या करा. उपयोजित शेतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

2. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा

अ. पर्यावरणशास्त्र आणि विविध शेती पद्धती यांच्यातील संबंध सांगा.

किंवा

ब. कृषी-परिस्थितीकीची विविध तत्त्वे आणि महत्व विशद करा.

3. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

अ. ग्रामीण विकासात फलोदनाचे महत्व सांगा?

किंवा

ब. फळबागा व्यवस्थापनासाठी आराखडा तयार करण्याच्या विविध पायऱ्या विशद करा

4. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

अ. जंगलांचे प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष फायदे काय आहेत ते तपशीलवार सांगा.

किंवा

ब. ‘जंगलतोड’ या शब्दाची व्याख्या करा. जंगलतोडीची विविध आणि कारणे सांगा?

5. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

अ) सेंद्रिय शेती.

ब) सामाजिक वनीकरणाचे फायदे.

क) मिश्र पीक पद्धती.

ड) कृषी परिस्थितीकीमध्ये मातीच्या आरोग्याचे महत्व.

*****